

บันทึกข้อความ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดเพชรบุรี
เลขรับ: 857
วันที่รับ: 9/6/2569
เวลารับ: 11:24
จ.เพชรบุรี

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี ๖๐ หมู่ ๓ ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
โทร. ๐๓๒-๗๗๒๘๕๒ โทรสาร ๐๓๒-๗๗๒๘๕๓ E-mail : ptscl๒๐๑๖@yahoo.com
ที่ กษ ๐๙๒๑.๔/ ๒๒๓ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๙
เรื่อง ขอส่งข้อมูลเพื่อประชาสัมพันธ์

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุก ๒ สัปดาห์ นั้น

ในการนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรีขอจัดส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม - ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน และให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อประชาสัมพันธ์เตือนภัยเกษตรกรแก่เกษตรกรใช้เป็นแนวทางแก้ไขป้องกันภัยในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ทั้งนี้ได้แนบข้อมูลเตือนภัยมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความอนุเคราะห์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ต่อไป

(นางสาวมัลลิกา นวลแก้ว)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 27 พฤษภาคม - 9 มิถุนายน 2569

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่ผลิตในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่	1. พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคใบด่างจุดวงแหวนมีเยื่อตาย (เชื้อไวรัส <i>Tomato necrotic ringpot virus</i> (TNRV))	พบอาการใบด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อน เกิดอาการจุดวงแหวนบนใบ และยังพบอาการแผลเนื่อเยื่อตายสีน้ำตาลทั้งบนผลพริกใบ และกิ่งก้าน ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	<ol style="list-style-type: none"> ใช้พันธุ์ต้านทานโรค ไม่นำเมล็ดพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์ ควรเพาะกล้าพริกในถุงกับแกลบ และคัดเลือกกล้าพริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแฉ่งสาบกา กะมั่ง หนูน้อย และกระแตกรัก ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที เชื้อไวรัสสามารถแพร่พืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าเชื้อไฟฟริก ซึ่งเป็นพาหะนำโรคนี้ เช่น สาร สไปโรแทนม 1.2% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไชนอนทรานปีโรล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรซีเพน 2.9% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฮีมาเนคตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิเนทอร์ 10%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคใบด่างซีดพริก (เชื้อไวรัส <i>Capsicum chlorosis virus (CaCV)</i>)	พบอาการจุดซีดเป็นรูปวงแหวนบนใบอ่อน และบนผลพริก ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	การป้องกันกำจัดโรค เหมือนโรคใบด่างจุดวงแหวนน้อยเอื้อตาย ปลูกพริก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
			3. โรคแอนแทรคโนส หรือโรคกุ้งแห้ง (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides, Colletotrichum capsici</i>)	โรคนี้อักพบบนผลพริกที่เริ่มสุก หรือก่อนที่ผลพริกจะเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรกเป็นจุดหรือแผลสีขาวขนาดเล็กนูน ต่อมาแผลขยายใหญ่ ลักษณะเป็นวงรีหรือวงกลม บริเวณแผลพบส่วนของเชื้อราเป็นตุ่มสีดำขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อนกัน ในสภาพที่อากาศชื้นจะเห็นมีอกเชื้อราสีส้มอ่อน ซึ่งมักมีกลิ่นเหม็นหรือราสาเหตุโรค ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลเน่า ผลพริกที่เป็น	1. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าจากแหล่งที่ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือกจากผลพริกที่ไม่เป็นโรค 2. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที ก่อนเพาะ 3. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แมลงปลูกมีความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสม

<p>สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้</p>	<p>ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ</p>	<p>ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้</p>	<p>ปัญหาที่ควรระวัง</p>	<p>ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ</p>	<p>แนวทางป้องกัน/แก้ไข</p>
	<p>2. พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และ ส้มเขียวหวาน)</p>	<p>ทุกระยะการเจริญเติบโต</p>	<p>โรคแคงเกอร์ (ชื่อแบคทีเรีย <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>citri</i>)</p>	<p>อาการเริ่มแรกเป็นแผลจุดดำน้ำ ค่อมาจะขยายใหญ่เป็นแผลจุดมุมสีเขียวอ่อน ลักษณะคล้ายฟองน้ำ จากนั้นเมื่อแผลจะแห้ง มีสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลยุบตัวขอบแผลยกตัวขึ้น บริเวณรอบ ๆ แผลปรากฏวงสีเขียวล้อมรอบ พบอาการของโรคได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังใบ โดยเห็นชัดที่ด้านหลังใบ นอกจากนั้นยังพบอาการของโรคได้บนก้านใบ ทำให้ใบเหลืองร่วงก่อนกำหนด อาการจนถึงลักษณะคล้ายอาการใบไหม้ แต่ไม่มีวงสีเขียวล้อมรอบแผล ต่อมาแผลจะแตกแห้ง เป็นสีน้ำตาล ขยายรอบกิ่ง หรือตาม</p>	<p>1. ควรเลือกกิ่งพันธุ์จากแหล่งปลูกที่มีการระบาดของโรค หรือนำกิ่งพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคไปปลูก และใช้กิ่งพันธุ์ที่มีร่องรอยการติดเชื้อ 2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค และเก็บเศษพืชที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่มสารประกอบทองแดง เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคิวปรัสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ</p>
				<p>โรคนี้อาจเริ่มจากใบยอดลักษณะคล้ายกุ้งแห้ง และร่วงก่อนเก็บเกี่ยว</p>	

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ปัญหา
				<p>ความยาวกิ่ง รูปทรงเมล็ดไม่แน่นอน</p> <p>อัตราการบวมผล ลักษณะคล้ายอาการราบนใบ แต่จะเกิดเป็นแผลคล้าย ๆ มีลักษณะกลมฝังลึกลงไปในตัว ผลจะขยายเป็นสะเก็ดใหญ่</p> <p>รูปร่างไม่แน่นอน มีวงสีเหลืองล้อมรอบ</p> <p>บางครั้งพบผลใบเรียวตามรอยแผล หากเกิดโรคในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลร่วง</p>	<p>คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน จำนวน 2 - 3 ครั้ง</p> <p>3. ไม่พ่นเครื่องมือตัดแต่งที่จับกับต้นเป็นโรค</p> <p>ไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง</p> <p>4. กำจัดหนอนเขื่อนใบ โดยเฉพาะช่วงที่พืชแตกใบอ่อน เนื่องจากการย่อยทำลายของหนอนเขื่อนใบเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วยส่งเสริมให้อากาศโรครากสากอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิเพธาเนล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อูเพนบูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนฟอส 50% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไนเฟนทรีน 25% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบเมกติน 1.8% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโตรเลียมม ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลโทอะมีดิน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทอะมีทอปแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบหนอนเขื่อนใบลง</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	3. ลิ้นจี่	ติดผล - เก็บเกี่ยว	หมอบเงาะชำผล	หมอบเริ่มเข้าทำลายเมื่อลิ้นจี่เริ่มติดผลได้ประมาณ 1 เดือน จนถึงระยะเก็บเกี่ยว ขณะผลลิ้นจี่ยังมีขนาดเล็กน้อย ช่อผลลิ้นจี่อยู่ในสภาพพุ่มขึ้น ผลี้อาจวางไข่อ้อยู่ส่วนปลายของผลลิ้นจี่ เมื่อหมอบนอนพักออกจากไข่อ้อยู่จะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในผล มงชูกรายหมอกไม่เก็บรอยทำลาย เมื่อผ่าดูจึงเห็นรอยที่ถูกหมอบทำลาย ทำให้ผลที่ถูกทำลายไม่สมบูรณ์เจริญเติบโตไปได้ ผลที่ถูกทำลายจะร่วงหล่นหมด ผลลิ้นจี่ที่มีขนาดโตขึ้น น้ำหนักเพิ่มขึ้นต่อผลลดลง ผลี้อาจวางไข่อ้อยู่บริเวณใกล้ขั้ว ดังนั้นจึงพบหมอบหรือมูลหมอบอยู่ที่ขั้วผลเสมอ ทำให้ผลที่ถูกทำลายในช่วงนี้ร่วงหล่นได้ง่าย ถ้าไม่ร่วงชาวสวนยังได้ราคาดีอยู่ เพราะหมอบจากภายนอกไม่เก็บรอยทำลาย แต่ด้งกัดผลทำให้ตัวบริเวณใกล้ขั้วอาจพบรูเล็ก ๆ ปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นรูที่หมอบเจาะออกมาเข้ากัดกินตัวภายนอก	ทำลายเกิน 50 เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สำรวจ โดยสำรวจแปลงละ 10 ต้น ต้นละ 5 ยอด
4. ทุเรียน		เตรียมต้น (การเจริญทางใบ)/ พักนานาผล - เก็บเกี่ยว	1. โรคราขาวและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>)	อาการเริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีดไม่เป็นมันเงา เนื้อเยื่ออ่อนเมื่ออากาศรุนแรงมากขึ้นใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากช่อดูราก จะพบรากผอมย่นลักษณะเปลือกอ่อน และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล เมื่อโรยปูนแดงอาการน่าจะอ่อน	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรรีบระบายออก 2. ปรับปรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีค่าความเป็นกรด-ด่างประมาณ 6.5 กรณีดินที่เป็นกรดจัด ให้ใส่
					ลิตรา หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อไร่ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ไปยังรากของงมและโคนต้น ทำให้ต้นพุทเรือเนโทรมและยืนต้นตาย</p> <p>อาการที่สังเกตเห็นหรือโผล่ขึ้น ระยะแรกจะเห็นพุทเรือเนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่งสังเกตเห็นคล้ายคราบใบบางผิวเปลือกของกิ่งหรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็นหยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณแผล และจะค่อย ๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดจากบริเวณคราบบน จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้พุทเรือเนใบร่วงจนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย</p> <p><u>อาการที่ไป</u> ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยว เหลืองบริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลอ่อนและเปลี่ยนเป็นสีดำ ตายมีกลิ่นคล้ายน้ำร้อนลวก ถ้าใบไม้สีน้ำตาลดำ เกิดอาการไหม้แห้งคาต้นอย่างรวดเร็วแล้วค่อย ๆ ร่วงไป พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน</p>	<p>ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 1.00 - 2.00 กิโลกรัมต่อไร่</p> <p>3. หลีกเลี้ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรครากที่ตายพืชได้ง่ายขึ้น</p> <p>4. ต้นพุทเรือเนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรตัดออกไปให้ไกลขอบแปลงปลูก แล้ววางดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสฟอริลอะซิมีเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลทิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทั้งวัชระหนึ่ง จึงปลูกทดแทน</p> <p>5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดทิ้งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายแยกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารเมทาแลทิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสฟอริลอะซิมีเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1 - 2 ครั้ง ทุก 7 - 10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน</p> <p>6. ให้นำเครื่องมือตัดแต่งที่ซักรีดเป็นโรคไปใช้คู่กับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางการป้องกัน/แก้ไข
					<p>7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สาร ฟอสฟอริก แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระชวยผสมดินยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารฟอสฟอริก-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือเนกทาแอลกอฮอล์ 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>8. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถ้ากหรือจุดผิวงเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก แล้วยาผสมค้ำยสาร ฟอสฟอริก-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือฟอสฟอริก-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 90 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซอล 25% WP อัตรา 40 - 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือแมนโคเซบ + วาเลโทนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือโทรพามาโนคาร์โบไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซอล 10% + 15% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสฟอริกแอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระชวยฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้นฉีดเข้าลำต้นหรือลงในบริเวณทรงพุ่มอาการโรครหรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ที่ใกล้บริเวณที่เป็นโรค</p>

<p>สาขาแพวคล้อม/สถาป อากาศที่มึคึกในช่วเวลานี้</p>	<p>ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ</p>	<p>ระยะเวลา ที่ช้ในช่วงนี้</p>	<p>ปัญหาที่ควรระวัง</p>	<p>ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ</p>	<p>แนวทางป้องกัน/แก้ไข</p>
			<p>2. โรคผลเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>)</p>	<p>เริ่มแรกเกิดจุดแผลขนาดเล็กสีน้ำตาลดำบวมผล จุดแผลจะขยายใหญ่ลุกลามมากขึ้นตามการสุก ของผล ในสภาพที่มีความชื้นสูงอาจพบเส้นใย สีขาวของเชื้อราสาเหตุโรคบนแผล พบอาการโรครด ใต้ชั้นเมล็ดที่ยังอยู่บนต้น ซึ่งถ้าอาการรุนแรงมาก ผลจะเน่าร่วงหล่นก่อนเก็บเกี่ยว โรคผลเน่าพบได้ ตั้งแต่ระยะผลอ่อน แต่ส่วนใหญ่มักพบในผล ช่วง 1 เดือนก่อนเก็บเกี่ยวจนกระทั่งเก็บเกี่ยว และระหว่างการบ่มผลให้สุก</p>	<p>1. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ คัดผลที่ เป็นโรค และเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นนำไปทำลาย นอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัด โรคพืช เมทาแลกลซัล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1 - 2 ครั้ง ทุก 7 - 10 วัน และควรรพุดต้นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน 2. ไม่ให้น้ำเครื่องมือดัดแต่งที่เข้ากับต้นเป็นโรค ไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาด เครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 3. ในแปลงปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค ผลเน่าสูง เนื่องจากมีต้นที่เป็นโรครากเน่าและ โคนเน่าในแปลงมาก และมีฝนตกชุกหรือมี ความชื้นสูงในช่วงที่เรียงน้ำก็เก็บเกี่ยวผล เชื้อสาเหตุโรคอาจจะติดไปกับผลได้โดยยังไม่ แสดงอาการ ดังนั้น การเก็บเกี่ยวผลต้อง ระมัดระวังไม่ให้ผลสัมผัสกับดิน หรืออุปกรณ์ที่ จะวางผลตัววัสดุหรือกระสอบที่สะอาด เพื่อ</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			3. เกลี้ยฟฟริก	ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากแทงและดูดกินน้ำเลี้ยงส่วนย่อยต่าง ๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต และแกร็นใบโคงแห้งหงิกงอ และไหม้ การทำลายในช่วงดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาลแกรนแกร็น และร่วงได้ และในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หนามเป็นแฉกและเกิดอาการลายหนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็น เกลี้ยฟฟริกจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผล เกลี้ยฟฟริกอาหารอย่างอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มปริมาณได้มาก	<p>ลักษณะที่พบการระบาดปานกลางและระดับอ่อนของหนามอ่อนหัวคัมมะพริ้วในพื้นที่ ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้</p> <p>1. สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟในระยะแรกในบ่อน ดอก และผลอ่อน หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง</p> <p>2. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พบเมื่อพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยมากกว่า 1 ตัวต่อยอด ช่อ หรือผล และไปสารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซึ่งดีดคล้องกับหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างความต้านทานได้</p>
	5. มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิตและมะพร้าวที่ไหม้	1. หนามหัวคัมมะพริ้ว	ระยะหนามอ่อนเท่านั้นเข้าทำลายโดยมะพร้าวโดยแยกกิ่งกับใบบริเวณใต้ทางใบจากนั้นจะถักใยนำมูลที่ถ่ายออกมาผสมกับเส้นใยที่สร้างขึ้น	

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่คิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
		ผลผลิตแล้ว		<p>นำมาสร้างเป็นอุโมงค์คลุมแล้วตัวอาจตามทางใบบริเวณใต้ทางใบ ตัวหนอนอาจตั้อยู่ภายในอุโมงค์ที่สร้างขึ้นและทะกินผิวใบ โดยช่วยไป หนอนที่ตัวมะพร้าวชอบทำลายใบแก่ หากการทำลายรุนแรงจะพบว่า หนอนที่ตัวมะพร้าวทำลายใบทางใบ ขึ้น และผลมะพร้าว ต้นมะพร้าวที่ปลูกหมอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายทางใบหลาย ๆ ทาง พบว่าหนอนหัวดำมะพร้าวจะกัดใบมะพร้าวแล้วจะกัดกินใบเป็นแนว เมื่อตัวหนอนโตเต็มที่แล้วจะกัดกินใบที่ติดอยู่อีกครั้ง และเข้ากัดกินตั้อยู่ภายในอุโมงค์ ตักแด้มีสีน้ำตาลเข้ม ตักแด้เพศผู้จะมีขนาดเล็กกว่าตัวเต็มเพศเล็กน้อย ผู้เลี้ยงหมอนหัวดำมะพร้าวอุโมงค์ หรือซากใบที่ถูกหมอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อที่ออกจากไข่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม 1 - 2 วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว จึงมีลักษณะหนอนหัวดำมะพร้าวหลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน หากการทำลายรุนแรงอาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำการขุดดิน โดยการใช้ดินที่ปลูกหมอนหัวดำมะพร้าวทำลาย ลงมาขยอยุ่สลับผิวงลับ หรือฉนวนน้ำที่หนึ่ เพื่อจำกัดหมอนหัวดำมะพร้าว ลดจำนวนประชากรของหมอนหัวดำมะพร้าวได้บ้างและเร็ว 2. ใช้แบคทีเรียบาซิลลัส ฟูริงเจนซิส <i>Bacillus thuringiensis</i> อัตรา 80 - 100 มิลลิกรัมต่อต้นน้ำ 20 ลิตร พ่นทางใบ 5 ลิตรต่อต้น ทุก ๆ 7 วัน ติดต่อกัน 3 ครั้ง 3. ปล่อยแตนเบียนโกโบซิซิส <i>Goniozus nepheloides</i> ในช่วงเย็นหลบค่ำ อัตรา 200 ตัวต่อไร่ ทุก 7 วัน ติดต่อกัน 4 ครั้ง หรือ ปล่อยแตนเบียนบราโคเนียเรีย <i>Brachymeria nepheloides</i> (แตนเบียนตัวหมอนหัวดำมะพร้าว) ในช่วงเย็นหลบค่ำ อัตรา 120 ตัวต่อไร่ ทุก 7 วัน ติดต่อกัน 4 ครั้ง <p>กรณีที่เกิดการระบาดรุนแรง ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรอย่างเคร่งครัด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพ่นสารทางใบ <ul style="list-style-type: none"> ใช้สารฟลูเบนดาโซล 20% WG อัตรา 5 กรัมต่อต้นน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทรานิโกลีโพล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิกรัมต่อต้นน้ำ 20 ลิตร หรือ สปีโนซอส 12% SC อัตรา 20 มิลลิกรัมต่อ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>น้ำ 20 ลิตร (พืชสูงต่อผืน) หรือ สูงบนบรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร (พืชสูงต่อกิ่ง) พน 1 - 2 ครั้ง ให้ทั่วทรงพุ่ม จะมีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดได้ประมาณ 2 สัปดาห์ กรณีที่มีการปล่อยแมลงเบียน ให้ฟ่นเสลดก่อน ประมาณ 2 สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแมลงเบียน กรณีที่มีอากาศร้อนชื้น ต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของ หนอนหัวดำมะพร้าวสามารถใช้อีวีการนี้ได้</p> <p>2. การฉีดสารเคมีเข้าลำต้น โดยเลือกใช้สารเคมี 2 ชนิด ได้แก่</p> <p>ต้นมะพร้าวความสูง 4 - 12 เมตร ใช้สาร อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อต้น หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อต้น</p> <p>ต้นมะพร้าวที่สูงเกิน 12 เมตร ใช้สาร อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อต้น หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อต้น</p> <p>ฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าว โดยใช้ดอกสวน 3 - 4 ทุน เจริญให้เอียงทั้งหมด 45 องศา จำนวน 1 - 2 รู ตำแหน่งของรูสูงจากพื้นดินประมาณ 0.5 - 1 เมตร หลังใส่สารให้ต้นน้ำมันดีให้ได้ขนาด ประมาณ 1 ลูกบาศก์นิ้ว จุดตรรูทันที เพื่อป้องกันแมลงต้นที่เจาะให้สารไหลย้อนออกมา</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. แมลงตำหนามมะพร้าว	ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย อาจอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าว และเกาะกินผิวใบ ใบมะพร้าวที่ถูกทำลายเมื่อใบคลี่ทางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสีน้ำตาลเมื่อมองไกล ๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียก "มะพร้าวหัวหงอก"	<p>มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนตัวทำมะพร้าว ได้ภายใน 90 วัน</p> <p>ไม่แนะนำใบมะพร้าวความสูงน้อยกว่า 4 เมตร</p> <ol style="list-style-type: none"> วิธีเช็ดกรรมและวิธีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพืชต้นมะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับแมลงตำหนาม เช่น แตนเบียนอะซิโกลอส อีดีไพนาซีม (<i>Ascoides thripivora</i>) และแตนเบียนตอร์เรตีลีส พรอบลิคปี (<i>Tetraneura brontopocoe</i>) นำเลี้ยงขยายเพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอนแมลงตำหนามมะพร้าว การใช้สารเคมี <p>กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไทโอมิโทกแซมม 25% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไดโนฟูเนบรอน 10% WP อัตรา 1 กรัม ละลายน้ำ 1 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและรอบโคนมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์บอไฮดรอลอยด์ 4% GR ใส่ถุงผ้าที่ตัดแปลงคล้ายถุงชา อัตรา 30 กรัมต่อต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงตำหนามมะพร้าวได้ภายในประมาณ 1 เดือน</p>
			3. โรคใบจุดสีเทา (เชื้อรา)	อาการเริ่มแรกเกิดจุดเล็ก ๆ บนใบ ต่อมาขยายใหญ่เป็นแผลสีเทา ขอบแผลสีน้ำตาล	<ol style="list-style-type: none"> พ่นสารฆ่าเชื้อราอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	6. กาน้ำ	เตรียมต้น (การเจริญทางใบ)/ ต้นกล้า	โรคใบจุดตากบ (เชื้อรา <i>Cercospora coffeicola</i>)	มักพบมีสีเหลืองล้อมรอบ บริเวณแผลจุดเล็ก ๆ สีดำซึ่งเป็นส่วนขยายตัวของเชื้อสาเหตุโรค หากอาการรุนแรงแผลจะขยายทำให้ใบไหม้ และใบแห้งตาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ปลูกพืชชิดกันเกินไป และจัดร่มเงา เพื่อให้มีความชื้นที่เหมาะสม ทั้งระยะกล้า และในแปลงปลูก เพื่อป้องกันการเกิดโรค 2. ใส่ปุ๋ยบำรุงต้นกาน้ำให้แข็งแรง อย่าวางยาฆ่าต้อาสู่มิตรเจน และโพแทสเซียม เพราะจะทำให้ให้อ่อนแอต่อโรคใบจุดตากบ 3. หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งใบ และส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบนโนมิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 - 10 วัน โดยพ่นทั้งใบให้ทั่วทั้งต้น

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิภา บุปผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวพ.ราชบุรี, ศวส.เชียงใหม่, ศวคสม.พชรบูรณ์ และศวส.ชุมพร

ผู้กลั่นกรอง : กองวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช